

Het landschap van Spinoza20first

Op de plek van de oude Bijlmerbajes verrijst een groene en duurzame wijk. De gemeente wist de hand te leggen op een uitdagende kavel waar de nieuwbouw van Spinoza20first verrast door een licht, transparant en vooral uitdagend onderwijslandschap.

PROJECTINFORMATIE

Project

Nieuwbouw Spinoza20first

Opdrachtgever

Gemeente Amsterdam i.s.m. Stichting Spinoza
Lyceum Amsterdam

Architect

BDG Architecten

Aannemer

Hegeman Bouw & Infra

Volume

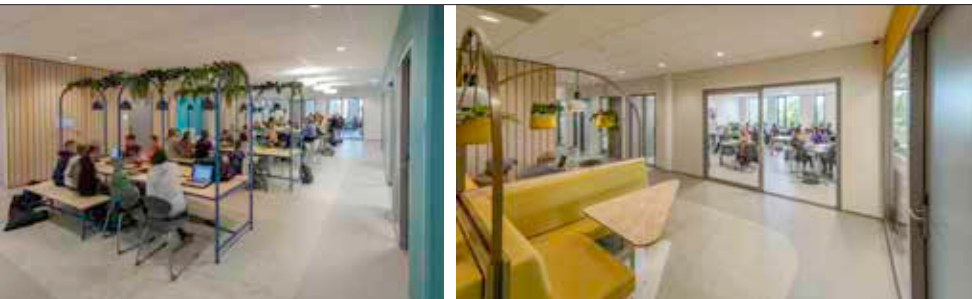
10.000 m² school en sporthal (en toekomstig
jongerencentrum, nu tijdelijk ingevuld als
boksschool)

Ingebruikname

September 2022

Het nieuwe gebouw van Spinoza20first ligt aan de Wenckebachweg op de oude locatie van de Bijlmerbajes. Schooldomein sprak met rector-bestuurder Jan Paul Beekman, rector Babs Sirach, technisch directeur René van Deuveren van Hegeman Bouw & Infra, uitvoerend opdrachtgever Marjolein Gerards van de gemeente Amsterdam en architect Wilco Scheffer van BDG Architecten. Jan Paul: "In 2015 sprak ik met de toenmalige wethouder Simone Kukenheim over de wenselijkheid van Dalton voortgezet onderwijs in de stad. Wij zijn toen

met een brugklas begonnen in een basisschool in zuid en groeiden snel. De afgelopen jaren zaten we in een tijdelijke voorziening in het Martin Luther King park en nu in dit geweldige gebouw, dat voor 1.000 leerlingen is neergezet." Marjolein knikt: "De opgave was om in afstemming met de gezamenlijke schoolbesturen een geschikt kavel te zoeken aan de randen van de stad. Uiteindelijk kon de gemeente dit kavel van Rijksvastgoed kopen, als onderdeel van de duurzame en circulaire herontwikkeling van het gebied rond de gesloopte Bijlmerbajes."



vInr Babs Sirach, Jan Paul Beekman, René van Deuveren, Marjolein Gerards

VISUELE VERBINDING

“Op het moment dat wij begonnen was de school nog bezig de eigen visie te ontwikkelen. Het voordeel was dat visieontwikkeling en ontwerp hand in hand gingen,” vertelt Wilco. “Omdat de locatie krap was moesten we voor de school de randen opzoeken en hadden we de maximale bouwhoogte nodig. De school heeft drie verdiepingen met als vierde verdieping een dakterras, ook omdat er geen ruimte was voor een schoolplein op de begane grond. Tegenover de school, op de funderingen van de oude ciperswoningen, komt wel een openbaar park. Op de eerste verdieping vindt de ontvangst plaats en ligt de kantine, van waaruit er een visuele verbinding met de sportzaal is. Naast de school, maar ruimtelijk verbonden, staat de sporthal die we een verdieping opgetild hebben. De sporthal hebben we deels transparant gemaakt, zodat je van buiten de beweging van de kleedkamer naar de school kunt volgen. Het groene schoolplein op het dak wordt in een mooie verbinding al op de derde verdieping voorbereid. De grote tribuneachtige trappen vormen de logische verbinding die van het maaiveld naar het dak loopt, waardoor het gevoel ontstaat alsof je door een landschap loopt. Het gebouw heeft uitragende elementen met groen gecombineerd met verblijfsplekken voor vogels en insecten.”

IN VERBINDING STAAN

“We zijn een school voor vmbo-T, havo en vwo met een heterogene onderbouw. Daltononderwijs is open en initiatiefrijk en het mooie aan dit gebouw is dat je je als leerling kunt blijven ontwikkelen”, legt Babs uit; “één van de pijlers binnen ons onderwijs is bijdragen aan een duurzame wereld. Dat zie je terug in de gezonde kantine en onze green office. Uitgangspunt van Dalton is met elkaar in verbinding staan, waarbij

vaardigheden als samenwerken, zelfstandig werken en reflecteren belangrijk zijn. Dat betekent dat we een diversiteit aan soorten plekken en ruimtes nodig hebben.” Wilco vult aan: “We hebben grote lokalen voor 60-90 mensen gemaakt, die aan de gevel liggen. Dieper in het gebouw liggen de spreekruimtes en lokalen van verschillende afmetingen, gegroepeerd rond de leerpleinen. Op elke verdieping liggen docentenruimtes om op alle deelgebieden voldoende begeleiding en toezicht te hebben. Het gebouw biedt veel mogelijkheden waar je kunt leren, met de laptop of chillend op een tribunetrap. De inrichting is aantrekkelijk, met treinzitjes en diverse leer- en werkplekken die op verschillende plekken in de school liggen.” Babs knikt: “Ondanks het vele verkeer ademt het gebouw rust uit. Je komt in het hart van het gebouw binnen. Dat vonden wij een mooi idee. Vanuit de receptie heb je zicht op alles en iedereen. Overall is overzicht, waardoor iedereen een goede plek kan vinden.”

BINNENSTEDELIJK BOUWEN

“De plot voor de nieuwe school is een krappe locatie waar we een groot programma moesten realiseren”, legt Wilco uit; “met bovendien twee gebruikers: de school en de sport.” “Vanwege die krappe locatie hebben we twee inpandige torenkranen geplaatst voor de beide bouwstromen voor de sporthal en de school”, vertelt René; “het ecologisch gebied moest intact blijven en duurzaamheid was ook tijdens de bouw uitgangspunt. We hebben zoveel mogelijk emissieloos gebouwd en hebben bijvoorbeeld elektrische kranen gebruikt. Het gebouw is bijna energieneutraal en heeft een hoge luchtdichtheidseis, omdat het aan de metro- en spoorbaan ligt. Het heeft geluidsreducerende gevels met triple beglazing. De materialen in de gevel bestaan deels uit biobased materiaal, ook zijn er circulaire gipsplaten toegepast voor de afbouw. Het dak ligt vol met PV-panelen tot een maximum voor teruglevering.” Marjolein vult aan: “Het is ook deels circulair. Het beton is gerecycled, de oude sportvloer van de Apollo hal is in de sporthal gebruikt en ook in de gevelbekleding is hergebruikt hout toegepast. Dit is bovendien het eerste gebouw in de buurt en we zijn aangesloten op de gebieds-WKO.” Jan Paul tenslotte: “Ruimtelijk is het een hele mooie en duurzame school geworden, waarbij het verbindende landschap ontzettend goed werkt. Het Daltononderwijs kan hier de komende jaren flink doorgroeien.”

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Wilco Scheffer via pr@bdgarchitecten.nl of kijken op www.spinozalyceum.nl, www.hegeman.com of www.bdgarchitecten.nl.

*“Dalton-
onderwijs
is open en
initiatiefrijk
en het mooie
aan dit ge-
bouw is dat je
je als leerling
kunt blijven
ontwikkelen”*